

BRITISH & N
LIBRARY OF CONGRESS
SLAVIC READING ROOM
WASHINGTON

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Свобода"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

ДЖЕРЗІ СІТІ | НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ЧЕРВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 4, 1986 No. 104. VOL. XCIII.

УКІ ЛІКАРІ І ПРАВНИКИ ВИМАГАЮТЬ ДОЗВОЛУ НА ДОПОМОГУ

Філадельфія — В часі довгого кінця тижня з нагоди Дня Померлих відбулось тут у Фор Сіонс готел збори Українського Лікарського Товариства Північної Америки і збори Українсько-Американської Асоціації Праваників. Газета "Філадельфія Інквайрер" подала, що обидві організації, в часі окремих сесій в суботу 24-го травня, схвалили своє становище щодо ядрової катастрофи в Чорнобилі.

Українські лікарі вимагали повного й негайного наукового виявлення наслідків катастрофи в Чорнобилі щодо населення в Україні. Вони теж домагались, щоб недалеко від місця катастрофи були влаштовані станції Міжнародного Червоного Хреста, які помагали б давати поміч протягом

Відбудеться конференція у справі безпеки і співробітництва в Європі

Джерзі Сіті, Н.Дж. — В середу, 4-го червня ц.р., відбудеться в Кін коледжі в Юніоні, Н.Дж., у Давис Голл конференція, яку влаштовують члени Державного департаменту, що візьмуть участь у нарадах Європейської Ради безпеки.

Нова директорка покликань в чині Сестер Службниць

Словтсбург, Н. Й. — Сестри Службниць провінції Непорочного Зачаття мають нову директорку, покликань Сестру Кекилію Сворин. Сестра Кекилія є з парохії св. Марії в Скрантоні, Па., і є в чині Сестер Службниць від 1968 року. Вона була медсестрою, опікувалась немічними і хворими та вчила катехизм.

Сестра Кекилія

В УІА відбувся „Великдень довкола світу”

Нью Йорк, Н. Й. — Тут у приміщеннях Українського Інституту Америки відбулася в дні 9-го травня ц.р. імпреза п. з. „Великдень довкола світу”. Вже в 1984 році відома громадська діячка Лідія Савойка, яка працює у харитативній організації Американська Католицька Конференція розпочала wraz із групою активістів із Українського Інституту Америки організувати подібні імпрези, які мали на цілі згуртувати на товариській базі представників різних народів та при таких нагодах познайомити їх з українською культурою і проблематикою. Таким чином відбулася у цьому престижному українському приміщенні в Нью Йорку вечорні „Різдво довкола світу” і „Великдень довкола світу”. Ті імпрези були надзвичайно вдаль і звернули на себе увагу різних чужинських амбасад у Нью Йорку, як також найвищих чинників ньюйоркського стейту і міста Нью Йорку та почали входити вже у традицію.

Таким чином і цього року переведено „Великдень довкола світу” 9-го травня ц.р. На першій сторінці офіційної програми на фірмовому папері УІА перелічено 11 народів, що брали у цій імпрезі участь і подано як у

Чи сповнилося пророцтво?

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Один із пильних постійних читачів „Свободи” переслав до редакції витинки із щоденника з 17-го липня 1968 року, де у відділі п.н. „Всячина” появилася новинка: „Ворожатъ загибель для 10 мільйонів українців”. У новинці сказано, що „Бриджпорт Сандей Пост” з 1-го липня 1968 р. у рубриці „Предсказання Крісвела” він заповідає, між іншим, загибель 10 мільйонів українців від природного газу в 1987 році. Дослівно сказано у цій

У Вінніпегу відбудеться конференція УВАН

Вінніпег, Канада (О. Демко). — Тут у суботу, 7-го червня ц.р., відбудеться конференція УВАН, присвячена Тисячоріччю Христового в Україні. В цей день одинадцять відомих вчених з Канади, З'єднаних Штатів Америки та Польщі виступлять з доповідями про славне минуле українського народу.

Відзначили сестру Кекилію у Вілланові університеті

Філадельфія. — Вілланова університет, у недільній церемонії, відзначив Сестру Марію Кекилію, ЧСВВ, президента Менор Джуніор коледжу у Дженкінтаві, як визначну колишню студентку поміж 23 відзначеними студентами цього університету.

Громада Чикаго склала 100,000 доларів на ФУСІУ

Чикаго, Іл. (Р.К.). — Зливин дощ, що спричинив кількогодичне закриття деяких вулиць та автострад чикагської метрополії, не перешкодив першій громадській імпрезі Фондації Українських Студій при Іллінойському університеті (ФУСІУ), що відбулася у суботу ввечері, 17-го травня. Навпаки, він наче „освятив” цей почин і в Українському Музеї Модерного Мистецтва зібралось на „бенефісі-коктейлі” Фондації біля 150 запрошених осіб, здебільшого професіоналів різних ділянок. Присутніх при вітанні д-р Павло Надзікевич, голова Фондації. Він представив завдання ФУСІУ й наголосив зокрема причини що стимулювали його та інших членів Фондації взяти на свої плечі цей нелегкий, але вельми важливий обов'язок з вірою, що свідомі члени української спільноти допоможуть їм цей обов'язок виконати.

Проф. Дмитро Штогрин, голова науково-дослідної програми в Іллінойському університеті (УІНДП), представив присутнім гостям з того ж університету: заступника канцлера Керол Г. Коген і проф. Майкела Моравецька, директора розбудови кемпусу, які, передавши привітання від президента та університету д-ра Стенлі О. Айкенберрі, поділились інформацією про сприятливі умовини розвитку українських студій (для яких існують магістерська й докторська програми), наукових дослідів й дослідницької проблематики в укрїнській високій школі. Проф. Штогрин промовляв про весь комплекс оперативної й наукової діяльності центру — УІНДП, що виростає з депомого української громади на твердиню української вільної науки, маючи за собою поважні здобутки.

Потім розвинулась безпосередня дружна гутірка дискусія в малих групах на тему власне спільної розбудови цієї наукової твердині в середній стейтах Америки на фонд якої, за словами д-ра Надзікевича, Фондація планує зібрати два мільйони доларів. На початок реалізації цього плану присутні склали біля 50,000 дол. (Закінчення зі стор. 4)

СОТНІ НЕГРІВ влаштували демонстрацію в центрі столиці Південно-Африканської Республіки Йоганнесбург. Вони протестували проти судового вироку, винесеного бельгійській громадянці Елені Пастоор, яка нелегально привезла з-за кордону зброю забороненій в ПАР радикальній організації Африканський крайовий конгрес.

Елена Боннер повернулася до Москви

Москва. — Жінка академіка Андрея Сахарова повернулася в Москву після шестимісячного перебування на Заході, де вона лікувалася. Елена Боннер прилетіла в Москву з Міляна. Її супроводжували два члени Палати Репрезентантів ЗСА — демократ Барні Френк і республіканець Ден Ландгрен, а також американські друзі Ричард Соль і Роберт Арсенолт.

Перед відлетом з Міляна Боннер заявила, що вертається додому лише із-за мужа. „Ні-одна розумна людина не мине свободу на тюремну камеру”, — сказала вона.

Боннер звернулася до громадян західних країн з закликом не вірити фальсифікованим повідомленням, телеграмам і фільмам, що їх передають на Захід агенти КГБ. Говорячи про такі повідомлення, що появились в західнонімецькій газеті „Більд”, Боннер підкреслила, що вони нанесли шкоду репутації і гідності академіка Сахарова і можуть серйозно вплинути на його здоров'я.

Конгресмени Б. Френк і Д. Ландгрен заявили, що спробують переконати советських керівників поважати людську гідність двох мужніх людей, якими захоплюється весь світ.

Син Елени Боннер, Алексій Семіонов, повідомив, що його матері дозволено провести в Москві два дні, а потім вона поїде в Горькій. Зять Боннер, Єфрем Янкев'язь, покликуючись на американських лікарів, сказав, що за два роки Боннер буде мусіла відбутися бадання в масачузетській лікарні. „Ми маємо мало надії, що їй дозволить ще раз виїхати з Советського Союзу”, — сказав він.

Конгресмен Б. Френк заявив, що супроводжує Боннер, щоб мати певність, що їй дозволить зустрітись в Москві з чужинськими репортерами.

Т. Стівенс вважає, що зустріч на вершинах відбудеться в листопаді

Женева. — Американські сенатори, які спостерігають за переговорами в справі розроблення, що відбуваються в Женеві, прийшли до висновку, що переговори не зрушуватимуться з мертвої точки, поки советський лідер Михайл Горбачов не оточить себе людьми, які посправжньому зацікавлені в досягненні угоди між З'єднаними Штатами Америки і Советським Союзом.

Поки в Женеві відбуваються переговори, сюди в'їждять сенатори, переважно групами по шість осіб. Однак у даний час в Женеві перебуває лише три сенатори, бо незабаром, в листопаді, відбудуться вибори в Сенат і багато законодавців зайняті підготовкою до них. Ці троє — республіканець з Аляски Тед Стівенс, демократ з Теннессі Альберт Горі і демократ з Західної Вирджинії Джей Рокфеллер.

РУМУНІЯ ПОГОДИЛАСЯ НА ЛІБЕРАЛІЗАЦІЮ ЕМІГРАЦІЇ

Вашингтон. — На передодні рішення про надання Румунії статусу упривілейованої держави в торговельних справах, румунські офіційні особи повідомили Державний департамент у Вашингтоні, що їхній уряд злібералізує закони про еміграцію і незабаром випустить понад 1,000 осіб, які вже раніше внесли апликацію на виїзд до західноєвропейських країн, або за океан.

Речники Державного департаменту задоволені рішенням Румунії, яка досі вела дуже строгу еміграційну політику, а її відношення до деяких релігійних і дисидентських груп було зовсім несприятливим. Протестантські Церкви в З'єднаних Штатах Америки домагались від президента Роналда Регена, щоб він припинив надання для Румунії статусу упривілейованої держави в торговельних справах, якщо румунський режим не звільнить з'язиччя і концтаборів численних провідних протестантів. Крім того в цій справі інтервеновали в Білому Домі декілька законодавців, які зібравши достатню кількість компромітного матеріалу, доказували, що теперішній румунський президент і перший секретар комуністичної партії Ніколае Чаушеску веде політику переслідування супроти багатьох релігійних і політичних груп тому вони не бачать причини і потреби для продовження для Румунії права на економічні користі. Документи доказують, що режим Чаушеску переїв в останніх двох роках широкую хвилю арештів серед християн-євангеліків і продовжив речення перебування у в'язницях для багатьох політичних противників Чаушеску і антикомуністів.

Загально здогадуються, що це шість лібералізованих емігрантів з Румунії спричинився у великій мірі Едвард Дервінскі, який в характері спеціального представника Державного департаменту відвідував Румунію минулого тижня.

В АМЕРИЦІ

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ ведуть тиху дипломатичну акцію серед представників близькосхідних держав, щоб вони переконували Ясіра Арафата, лідера Палестинської Визвольної Організації, щоб він не приїжджав на сесію Генеральної асамблеї ООН, бо своїм приїздом він тільки насторожує проти себе деякі делегації. Очевидно, Державний департамент може не видати йому візи на приїзд до ЗСА, але ЗСА хотіли б оминити таких драстичних потягнень.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН вручив дитям військово-морського розвідника Джозефа Рошфорта медалью „За успішну службу”. Дж. Рошфорт, який помер у 1976 році, нагороджений посмертно за розшифрування японських військово-морських кодів під час Другої світової війни. В минулому році про нагородження Дж. Рошфорта прохав секретар військово-морського департаменту ЗСА Джан Ліман.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД ГРУПОЮ промисловців, президент Роналд Реген назвав „законопроект для камікадзе” одобрений недовго Палатою Репрезентантів законопроект про торгівлю, згідно з яким З'єднані Штати Америки повинні ввести більш тверді імпортні квоти і збільшити мито на товари, які ввозять. „Якщо ці пропозиції будуть прийняті, без праці залишаться ще 5.5 мільйона американців і наша економіка буде переживати найтяжчі часи депресії літ”, — сказав Президент. Законопроект був прийнятий контрольною ліберальною Палатою Репрезентантів. Незабаром він шийде на розгляд Сенату. Президент повідомив також, що ЗСА і Японія закінчують переговори про вироблення основних принципів торговельних відносин.

ВЕРХОВНИЙ СУД СТЕЙТУ Нью Йорк виніс постанову опечатати сейф у відділенні банку Сіті-бенк на Медисон авеню. Сейф належить колишньому президентові Гаїті Жан-Клодові Дувалі. Вважають, що в ньому зберігаються цінності на висоті 33 міль. дол. Постанову суду була винесена на вимогу нового уряду Гаїті, який намагається вернути сотні мільйонів доларів, вивезених диктатором Дувалі при втечі.

З'ЇД РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ партії стейту Нью Йорк номінував Едвіра О'Рурка кандидатом на пост губернатора у виборах, що відбудуться в листопаді. В промові, звернений до делегатів з'їзду, Е. О'Рурк різко критикував нинішнього губернатора демократа Маріо Квімо. За словами кандидата республіканців, М. Квімо не міг взяти під контроль збільшення податків, без всякого успіху бореться зі злочинністю і неоправдано збільшує видатки стейтського бюджету. В цьогорічних виборах Квімо вважається фаворитом і не усвідомлює О'Рурк, однак він висловив надію, що все таки зможе перемогти Квімо.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шульц ще не прийняв рішення з приводу відвіданя в липні цього року Близького Сходу. Зашквалення до можливої поїздки Дж. Шульца викликає кількака обставини. Державного секретаря запросили відвідати Близький Схід як Ізраїля, так і арабські країни. Всі сподіються, що Шульц допоможе внести частку в переговори про мир в цьому районі. Однак Шульц не хоче їхати в Єрусалим, Каїр і Амман, не будучи твердо впевненим, що його присутність допоможе зрушити переговори про мир з мертвої точки. На кінець червня Шульц запланував поїздку в Мандлю, де відбудеться зустріч

Війна проти тероризму

Еїд американського летунського рейду проти столиці Лівії Триполі 14-го квітня ц.р. появилися безлісні американські й міжнародні коментарі на тему, чи можна перебороти міжнародний тероризм. Безпосередньо після того налету здавалося, що Америка цілком ізольована у своєму підході до міжнародного тероризму — переборювати його збройною акцією за старозавітним принципом „зуб за зуб-око за око“, що його тримається Ізраїль своїми відповідними діями проти арабських терористів. Відомо, що єдина Великобританія солідаризувалася з Америкою — її прем'єр Маргарет Тачер, віддаючи президенту Регену за підтримку Британії у війні проти Аргентини за Фолклендські острови, дозволила вжити для налету проти Лівії американські ескадри, стаціоновані у Великобританії. Зате французький президент Франсуа Миттеран заборонив переліти тим літаком понад Францію, що коштувало літаком продовження лету на понад півтора тисячі миль. Проти Маргарет Тачер різко виступила опозиційна Партія праці і, здавалося, англійці в більшості погоджувалися радше з опозицією. Зате у Франції становище Міттерана обурило французів і в найближчих парламентських виборах виграла деґсплісти. Це був найперший доказ міжнародного значення того американського рейду проти Лівії.

У днях 4-6 травня відбулася у столиці Японії Токіо конференція сімох найбільш у світі промислово розвинених країн — ЗСА, Великобританії, Франції, Італії, Західної Німеччини, Канади і Японії. Лідери всіх отих країн одностайно погодилися, що міжнародний тероризм — загроза для всього вільного світу. Але на тій „декларації принципу“ скінчилися. Президент Реген вернувся з Токіо до Вашингтону вдвоє, бо та „декларація принципу“ potwierдила правильність його військової акції проти Лівії. Це більше potwierдило ту правильність американська прилюдна опінія. Конгрес величезною більшістю дав Регену право продовжувати війну проти тероризму так, як він вважає за відповідне. І він публічно заявив, що „копи треба буде, то я зроблю знову те саме“.

Проте найбільш фахові коментатори, знайомі з центрами міжнародного тероризму, яким є не тільки Лівія але і Сирія та Іран, при чому постачальником зброї для Лівії й Сирії є Советський Союз, твердять, що Америка аж ніяк не може перебороти міжнародний тероризм, коли буде робити це саме одна. Навпаки, війна проти Сирії погрожує би вибухом третьої світової війни, бо Сирія має договір взаємної безпеки з СССР, а вона одночасно проти Лівії, Сирії і Ірану — трьох країн які є джерелами, організаторами та виконавцями міжнародного тероризму — цілком нереальна і ніколи Реген ані Конгрес на таку авантюру не пішли би.

А все ж, чи такою війною проти міжнародного тероризму може бути виграна і той тероризм, може бути викоринений при одній головній передумові: єдності західного фронту не тільки в теорії, але в практиці. І коли б така єдність існувала, то міжнародний тероризм зник би, як би держава, які його підтримували зрозуміли, що він не є їхньою інтересом. Для того не треба би військових акцій, летунських рейдів і загрози одвертої збройної війни. Треба би згоди отих сімох найбільш у світі упромисловлених країн, щоб вони зрвали торговельні взаємини з Лівією, Сирією й Іраном і щоб політично ізолювали ті країни, не лякаючись поганим для себе економічним наслідком, спротиву „нетральних“ з Об'єднаних Націй та погрозу від Советського Союзу.

Це в теорії, а в практиці ледве чи можливо перевести таке. Всі членські країни НАТО і Японія, яка туди не належить, погоджуються, що треба зберігати спільний фронт — проти Советського Союзу, як потенціального найбільш загрозливого для світу чинника. Але кожна з тих країн веде власну політику, диктовану власними інтересами. Не можна теж виступати з ніякими санкціями проти будь-якої країни, що її закидається підтримувати міжнародного тероризму, коли нема на це наявних і безспірних доказів. Сирійський президент Гафез Ассад публічно натаврував тероризм і запевняв, що він непричетний до ніякого терористичного акту. Йому не вірять, але не мають доказів, що він каже неправду, бо Сирія, — твердять фахівці — користується особами для зв'язку із світом, а не радіо-телевізійними розмовами (кодами), як це було з Лівією, коли Америка і Західна Німеччина перехопила наказ від Муаммара Кардафі, до його станиці у Східному Берліні збомбувати нічний розваговий дім у Західному Берліні, що сталося, при чому згинув американський вояк і кілька канадців інших були ранені. Ані щодо Сирії ані щодо Ірану таких безспірних доказів нема. Крім того, Регену: залежить на зберіганню і названим сирійським президентом дипломатичного контакту з надією, що ніхто інший, а саме він Ассад, може перевести звільнені сімох закладників, що їх схоплено на вулицях Бейруту і тримають вже поверх року чи й два в непевності життя.

Висновок: перебороти міжнародний тероризм страшенно трудно і ледве чи можливо. У теорії — так, у практиці — надзвичайно сумнівно.

Демократичний рух у СССР знаходиться у стані розмежування. Цей стан можна пояснити тим, що люди дуже довго мовчали, а тепер починають виявляти себе як індивіди. Вони боються „ідейної монолітності“ і „морально-політичної єдності“. Тому трудно договоритися між собою лібералам, демократам, віруючим, націоналістам, соціалістам, марксистам-западникам. Трудність договоритися спостерігається і в советських дисидентах і на еміграції, де ота трудність обертається часто у ворожість. Розмежування помагає режимові ліквідувати дисидентів усіх напрямків і національностей.

Такого розмежування нема в Польщі і Чехо-Словаччині, де режимові трудніше боротися з опозицією. У Польщі разом працюють католики, соціалісти, атеїсти, робітники, демократи, ліберали і демократи-радикали на платформі „Хартії 77“. У Польщі помічається неписаний союз лівої інтелігенції, робітництва і Церкви. На інше думачи частує небезпека створити заналто велику самостійність, яка може привести до ізоляції і фракції. Але зміна старих культур новими.

Бажання об'єднати всі течії, які визнають позицію універсального демократичного руху, незалежно від ідеологічних різниць, не вдається. Треба створити таку атмосферу, в якій люди можуть висловлювати свої погляди без страху бути репресованими, або викликати ворожість собі подібних.

Коли будуть завойовані основні громадянські права, тоді можна буде дискутувати питання соціально-економічні. Постає необхід-

Михайло Кучер

РОЗМЕЖОВАННЯ У СЕРЕДОВИЩІ СОВЕТСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ

дність створення центру. Історично склалися так, що центром руху оборони прав людини стала Гельсінська група. Ця група зробила багато, інформуючи світ про порушення прав людини, про тюрми, табори, знущання та психіатричні ізолятори.

Однак критики говорять про логічний абсурд. В СССР не було і нема прав людини, тому жадного „ламання права“ не було. За приклад узяті західні зразки, які не відповідають советським нормам.

Під правами Гельсінської групи довго розуміла громадські права і свободи, некоральність особи, право на еміграцію, право на демонстрації і страйки та національне самовизначення.

Економіка, соціальні, побутові, культурні права, інтереси робітництва були поза увагою групи.

Таким чином виникло обмеження проблематики. Тим скористала партія і доказувала, що всі права в Союзі забезпечені конституцією. З тієї причини потрібне поширення проблематики Гельсінської групи, щоб її інтереси охопили цілий комплекс прав і свобод людини.

Досі дисидентський рух обмежується негату обвинувачувати режим за невиконання функцій. А потрібна позитивна платформа та інформація не тільки зовнішнього світу, тільки зовнішнього світу, але й внутрішнього, в СССР. Населення СССР має зна-

ти, що демократичний рух живе. Інформація закордонного радіо („голоси“) часто невістачальна і не все зрозуміла. Диктори говорять дуже поспішаючи, скоромовкою, випускають неважливе на їх думку.

Досі була теоретична логічно-етична аналіза советських правових нормативів, аналіза невідповідності „уголового кодексу“ міжнародним нормам. Советський режим твердить, що кожен уряд захищає себе і має право це робити. Можливо, але тільки конструктивним демократичним засобом.

Моноідеологічність шкодить Гельсінській групі. Ця група опинилася в центрі демократичного руху, тому в ній мають, або можуть опинитися різні соціально-політичні та ідеологічні рухи. Сила дисидентського руху в Польщі і Чехо-Словаччині полягає в тому, що він плюралістичний. Моноідеологічність означає обмеженість, замкненість, ізоляцію. Це перешкоджає активізації решти дисидентів.

Далі наступає незрозуміле. Варто зберегти існуючий центр Гельсінської групи. Це так. А де на Заході все більше стає популярною ідея „історичного комплексу“, тому треба шукати союзу із соціалістичним та еволюціоністичним рухом, який практично цілком залежить від Москви. Виходить, що Гельсінська група вважає еволюціоністичним антиутолітарним самостійним рухом і сподівається

від нього „поважної підтримки демократичних, соціалістичних та еволюціоністичних сил Заходу“. (Свободний московський журнал „поиски“, 1980).

Серед дисидентів в СССР помічається втома. Такі люди мають моральне право на відпочинок, на відхід від активної діяльності, але при умові, що буде забезпечена пересмітність.

Майже всі дисиденти народилися і дістали освіту в СССР. Сетбо формально вони советські люди, яких у школах навчали бояться дискусії і самостійних ідей. На жаль, вплив советського виховання і школи часто залишається на все життя як і соціалістичний реалізм у сприйнятті дійсності вже навіть на Заході. І тому логічно, що такі люди, опинившись на Заході, в атмосфері „розхристаного“ демократії виявляють нахил до однакового думання, або інакше кажучи, тоталітарні рефлексії. Такі люди можуть не прийняти демократичного плюралізму. Або буває інакше — переконані плюралістичні на практиці, коли зустріються з несприємною їм думкою, безкомпромислово відкидають її. Наприклад, американський індивідуалізм і американська свобода незрозумілі і ворожі навіть освіченим советським університетським професорам. Вони переконані, що ЗСА не мають ідей, а з того простий шлях до анархії.

Советські люди у певному відношенні легше як західні. Вона не муть і не хоче робити ідеологічних рішень. Рішення за неї зроблено давно, тому і немає хитань та „хворих питань“. („Больших вопросов“).

Василь Маркус

ПРОФЕСОРОВІ ГАЛИЧЕВІ СПОВНИЛОСЯ 90 РОКІВ

Василь Маркус народився 6-го квітня 1896 року в селі Стрільбиці Самбірського повіту в Галичині. Мав п'ять сестер і двох братів. Шістнадцятирічним хлопцем виїхав до Америки і тут пробував, як робітник на різних працях у Пенсильванії. Проте рішав вчитися і в 1920 році закінчив середню освіту, а в 1924 році коледж. Працював та одночасно писав на вищій студії історії і зловив ступінь доктора у університеті Абови. Своєю дисертацією написав про українську еміграцію в Америці в 1934 році, а вона була опублікована Видавництвом Чикагського університету в 1937 році.

Ця праця і становить першу наукову опрацьовану історію українців у Америці. П'ятдесят років після її появи не було нічого кращого опубліковано англійською мовою про українців в Америці, і тому дослідники мусять користуватися книгою В. Галича, яка на свій час була соціально-історично-соціологічною студією. Завдячує проф. Галич вибір цієї теми для докторської своєю професорові д-ру Джанові Торнтонові. Праця В. Галича була перевидана в 1970 роках, коли відродилося занепадання студій в цій країні.

Крім цієї книги, опублікував В. Галич ще кілька статей з цієї ж проблематики, а саме „Українці в Західній Пенсильванії“ (1935) та „Українські фермери в Америці“ (1936) про фермерське поселення в Північній Дакоті. Обидві праці надруковані англійською мовою, а — українською проф. Галич опублікував статтю „Розміщення українців в Північній Америці“ в „Проміжній книзі УНСОЮ“ (1936).

Після закінчення студій В. Галич працював педагогом, викладаючи європейську історію в середній школі у Висконському університеті в Суперіорі. Тут перейшов на пенсію в 1966 році, де замешкав із своєю дружиною (не-українкою), яка була високоінтелектуальною знавцем англійської мови та була допоможною в редагуванні праць В. Галича. Дітей вони не мали, і тому після смерті дружини в 1979 році він живе самотньо, проте в гарних взаєминах із своїми сусідами і знайомими. Ревесників небагато лишилося, бо їм доля не судила дожити патріаршого віку нашого професора.

Крім педагогічної діяльності, в середній школі і в коледжі довгі роки В. Галич був тренером футбольної дружини. Колись любив полювати. Пише в одному листі, що цим вже не займається, але любить ще рибалити та плеєс власний город. Стільки росте городовини, що всього не може сам спожити і роздає добрим людям.

Згадав в іншому листі, що мав щастя в 1935 році віділати рідну Галичину. Там ще побачився з матір'ю і братами та сестрами. З Америки допоміг братам — купив їм по-парі коней, але їх змобілізували на війну в 1939 році.

На моє запитання, чи пробував В. Галич писати

щов на пенсію в 1966 році, де замешкав із своєю дружиною (не-українкою), яка була високоінтелектуальною знавцем англійської мови та була допоможною в редагуванні праць В. Галича. Дітей вони не мали, і тому після смерті дружини в 1979 році він живе самотньо, проте в гарних взаєминах із своїми сусідами і знайомими. Ревесників небагато лишилося, бо їм доля не судила дожити патріаршого віку нашого професора.

Крім педагогічної діяльності, в середній школі і в коледжі довгі роки В. Галич був тренером футбольної дружини. Колись любив полювати. Пише в одному листі, що цим вже не займається, але любить ще рибалити та плеєс власний город. Стільки росте городовини, що всього не може сам спожити і роздає добрим людям.

Згадав в іншому листі, що мав щастя в 1935 році віділати рідну Галичину. Там ще побачився з матір'ю і братами та сестрами. З Америки допоміг братам — купив їм по-парі коней, але їх змобілізували на війну в 1939 році.

На моє запитання, чи пробував В. Галич писати

(Закінчення на стор. 3)

Дмитро Штогрин

„Альманах Станіславської землі“ — цінне видання

„Альманах Станіславської землі; збірник матеріалів до історії Станіславської і Станіславщини“, том 2. Редактор-упорядник Микола Климишин. Нью-Йорк, Париж, Сідней, Торонто. Вид. Центрального комітету Станіславщини, 1985. НТШ, Український архів, п. 29. 900 стор. і 2 мапи.

Переглядаючи регіональну збірку Західної України, зокрема більших її округ, слід відмітити, що поруч тритомового збірника Тернопільської округи „Шляхами золотого Поділля збірник Станіславщини є найбільш „повним“. Коли ж взяти до уваги, що після видання двох томів (біля двох тисяч стор.) станіславщині підготували третій том, то виглядає, що ця округа буде найповніше опрацьована.

Перший том станіславського „Альманаху“, що появився в 1975 році під редакцією Богдана Кравця, вміщав збірку джерельних розвідок, статті й нариси більш загального характеру на такі ширші теми, як історія, населення, географія і природа, господарство, шкільництво й виховання тощо, які були написані в різний час, починаючи від першої половини 1960 до 1970 років. Більшість їхніх авторів і членів редакційної колегії, включено з головним редактором-упорядником того тому відійшли у вічність. Таким чином праця над другим томом спочивала на плечах нової редакційної колегії, чи точніше — на самому головному редакторі упорядників, д-рові Миколі Климишинові, що був також членом редакційної колегії першого тому, бож, як виглядає з титульної сторінки збірника, то більшість членів цієї редакційної колегії вміщали померли. Тож д-рові Климишинові належить заслужене признание за колосальну роботу, що її він виклав у редакційну підготовку книги, будучи водночас найбільш продуктивним (19 статей) її співатором.

Як виглядає з передмов до обох томів „Альманаху“, то у другому його тому поміщені матеріали, які в більшості були написані ще перед появою першого тому. Поділяється він на одинадцять окремих тематичних розділів. Проте під методологічним оглядом зміст цієї книги можна поділити на п'ять розділів, це: 1) „Загально про Станіславщині“, 2) „Злочини окупантів у Станіславщині“, 3) „Міста й села Станіславщини“, 4) „Вибрані спогади“, 5) Історично-біографічні матеріали. Третій розділ у книзі поділений на два окремі тематичні розділи, а розділ під останньою назвою в тому нема, але до цієї теми можна зарахувати шість названих у книзі розділів, що мають заголовки: „Мистецтво, музика, література українського народу“, „В боротьбі за волю України“, „На службі Бога і батьківщини“, „Станіславські діячі“, „Посмертні згадки“.

Поділяючи більшість ста-

тей та нариси у цих розділах носить історично-біографічний характер. Найцінніші в книзі матеріали мемуарного характеру, зокрема спогади-свідчення очевидців і сучасників історичних подій, характеристики окремих постатей, що їх знали автори, та нариси про міста й села Станіславщини, що подали колишні їхні мешканці. В „Альманаху“ (в першому і зокрема в другому тому), як у жадному іншому регіональному збірнику, досить детально узяглено діяльність організацій УВО-ОУН та боротьбу УПА у Станіславщині проти охлокупантів України під час Другої світової війни, що слід вважати вельми важливим позитивом цього видання.

Численні світлинки у свою чергу доповнюють зібраний матеріал у цій книзі. Збірник заосмотрений коротким резюме в англійській мові та „Покажником імен і назв місцевостей“ першого і другого томів (біля 6,500 гасел), який значно улегшує це видання, як свого роду довідник цієї округи Західної України. Також цінним додатком до видання треба вважати копії мап Станіславова; одна з них була видана 1919 року, тобто під час самостійності України, на якій більшість вулиць міста названі іменами українських визначних постатей, як наприклад, вулиці Хмельницького, Малієви, Орлика, Сковороди, Шевченка, Франка, Лесі Українки, Грушевського і т.д. Друга мапа в польській мові належить з міжевоєнного часу.

Так, отже, Станіславщина задокументована у двох об'ємних книгах, що появилися заходами її уродженців у діаспорі. Проте відрадіним вищим треба вважати, що ця документація ще не закінчена і Центрального комітету колишніх мешканців цієї округи підготував третій том „Альманаху“, бож поза обсягом двох перших томів осталися ще такі важливі теми (назvu лише деякі з них), як релігійне й політичне життя Станіславщини, передумки діяльності українських політичних партій; асиміляційний процес під час австро-угорської та польської окупації; еміграція з цієї округи, і зокрема масові українських політичних і вчених большевиків у Станіславській тюрмі 1939-1941 років. Було б добре узяглено також діяльність українських організацій під час Другої світової війни, про яку можна знайти широкі відомлення, наприклад у „Львівських Вістях“ і „Краківських Вістях“.

(Закінчення на стор. 3)

Іван Лєський

МОРСЬКІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНИ

Українці звикли думати про себе як про націю хліборобів чи степових козаків і забувають, що в історії України важливу роль грало також море. Світові ми були колись відомі як нація мореплавців.

Слід пригадати, що океани займають коло 70 відсотків нашого глобу і моря лучать найдалі віддалені континенти і країни світу, уможлижують обмін товарами промисловими сировинами, харчами, культурними цінностями. У тих людей, що плавають по морю, воно виробляє відвагу, мужність, солідарність, фізичну силу і справність, широкий погляд на світ.

Причиною Другої світової війни було море; Польща волила війну із сильною Німеччиною, ніж зречтися доступу до моря.

Зрештою — значення моря розуміли вже старинні народи. Мала держава Фенікія (сьогоднішня Ліван) вже в XIII столітті до Христа володіла над цілим Середземним морем і досягла Бритійських островів. Створене нею на побережжі північної Африки місто Картагінна загрожуєла своєю флотом могутній римській імперії і виграла з нею кілька воєн, аж доки остаточно Рим не переміг її в II столітті до Христа. Морською силою перемогла в 480 році до Христа мала Атенська республіка могутню Перську імперію. У середньовіччі, завдяки морській торгівлі, розбагатіли італійські міста Генуя і Венеція, потім морських потугами були Португалія, Іспанія, Франція, аж доки їх всіх не перевищила і понищила їхні флотами — Англія. Завдяки своєму морському положенню і сильній торговельній і воєнній флотії Англія стала величезною колоніальною імперією, в якій ніколи не заходило сонце. Її місце зайняла тепер Америка — вправді вже не як колоніялізм, але як океанічна потуга.

На окрему згадку заслуговують скандинавські нормани, знані в наших літописах під іменем варягів. В VIII-IX століттях нашої ери вони славилися як найкращі моряки, вони відзначалися відвагою і одчайдушністю, також великим державницьким хистом. У пошукуванні добучі і прожитку, морські ватаги норман нападали на бережні країни Західної Європи, сплюндрували кілька разів Париж, здобули Нормандію, а в 1066 році — Великобританію.

Від VIII століття нормани-варяги стали пропливати ріки й озера північної Європи і Дніпром і Чорним морем досягнули Візантії. Своім центральним містом-стацією на „шляху з варяг в греки“ вони зробили Київ. Звідси вони організували свої добувничі походи на Константинопіль й інші візантійські міста, а оскільки і зимою збирали „дань“ з місцевих українських племен. Їх вони згодом зорганізували в одну державу Русь-Україну і стали її першими князями.

Перші літописні вістки вказують, що Царгород атакували князі Аскольд і Дир вже в VIII столітті. В 907 році ходив туди походом князь Олег, який привіз свій переможний щит на брамці цієї столиці і закрючив дуже корисний торговельний договір. Цей договір — це „перший документ, в якому слов'ян виходять на історичну сцену як рівноправні з греками“ — каже історик Н. Полонська-Василенко. В 941 році ходив на Царгород князь Ігор з неменшим успіхом. Між підписами на його договорі, крім поганських, є вже християнські — доказ, що християнство було на Україні вже на якого півстоліття раніше перед його офіційним введенням за Володимиром Великим в 988 році. Останній морський похід київських князів на Візантію був за князя Ярослава Мудрого, який вислав одного із своїх синів на Царгород, однак цим разом похід закінчився поразкою русичів.

Завдяки морській політиці Київ став великим торговельним і культурним центром між Сходом і Заходом, Північчю і Півднем, розбагатів, побудував замки й величаві храми. Митрополит Іларіон в своєму Слові виголошеному коло 1050 року в похвалу пам'яті Володимира Великого, не без гордоців, кавав, що Руська земля славиться у цілому світі.

Коли ж князь мікулович ослабли Київську державу, азійські орди врзалися клином між Чорне море й

Київщину та замкнули шляхи на південь і схід. Київ утратив значення і став містом глухої провінції, доки остаточно не впав жертвою татарської навали в 1241 році. Його спадщину перебрала частинно Галицько-Волинська держава, яка, однак, мала тільки континентальний характер і не могла дорівняти близької й слави своєї попередниці.

Козацький період

Світову славу здобуло знову українське ім'я з виходом на Чорне море козацьких чайок-флотилей у перших десятиліттях XVII століття. Визволяючи невольників, запорожці нападвали на турецькі міста. Європейські дипломати того часу, акредитовані в Царгороді стали періодично звітувати своїм урядам у Парижі, Генуї, Венеції та іншим, що козацькі морські ватаги, сплюндруючи турецькі міста, загрожують навіть самій столиці.

Це нагадує нам князі часи. В меморіалі українських православних владок до польського уряду з 1621 року читаємо, що козаки — це нащадки давніх русичів і продовжують традиції давніх морських походів. „Се ж бо те племя славного народу Руського“, — пишуть владки, — що воювало Грецьке царство морем Чорним і суходупто. Се з того покоління військо, що за Олега, монарха руського, в своїх моноєслах (човнах) по морю і по землі, (пробривши до човнів колеса), плавало і Константинопіль штурмувало“.

Продовження буде.

В БАЛТИМОРІ, МЕРІЛЕНД, у вівторок, 27-го травня, вийшло останнє число однієї з найстаріших газет ЗСА „Нюз Амерікен“. І хоч на першій сторінці цього числа написано „До побачення, Балтимор!“, не можна сказати, коли це побачення відбується. „Нюз Амерікен“ була заснована в 1773 році. В XIX столітті газета була найбільшою в місті. Однак за останні роки її наклад зменшився з 210,000 до менш як 100,000, а наклад інших газет збільшився. Власники і редактори „Нюз Амерікен“ пояснюють зменшення зацікавлення мешканців міста до газети тим, що вона завжди орієнтувалася на робітників, а їх в Балтиморі ставало все менше. Газета не могла „перевидуватися“ і її перестали читати.

ПРЕЗИДЕНТ ЕЛЬ САЛЬВАДОРУ Хозе Наполеон Дуарте запропонував чергову зустріч між представниками уряду і речниками марксистського руху спротиву, що країна все ще знаходиться у вимковому трудному стані і тільки припинення громадянської війни дасть можливість сальвадорському народові поліпшити життєвий рівень. Він запропонував, щоб така зустріч відбулася в липні на сприсмливій для всіх території, без великого шуму і без зброї. Переговори в жовтні і листопаді 1984 року не принесли жадних результатів. Перші дві зустрічі ініціювала ієрархія Римо-Католицької Церкви.

РЕЧНИКИ БЛОГО ДОМУ заявили, що З'єднані Стейти Америки ніколи не будуть діяти під тиском Советського Союзу і не змінять свого рішення до вигаслого договору САЛТ II, постанов якого ЗСА й інші західні країни будуть дотримуватися, аж до часу підписання нового договору, не зважаючи на советські, дуже часто пропагандивні заяви та потягнення. У Вашингтоні звернули увагу, що якраз СССР вже кілька разів порушував цей договір і не тільки випускає нові нуклеарні ракети, але й розмістив їх у незволених місцях, зокрема в Європі і на Далекому Сході.

ЦІКА ЗАМІР, ГЕНЕРАЛЬНИЙ прокуратор в уряді прем'єр-міністра Шімона Переза, зрезигнував під тиском, а Перез призначив на його місце Йозефа Гаріша, який досі був суддею повітового суду. Як відомо, від жовтня ц.р. прем'єр-міністром ізраїльського уряду має бути Іцак Шамір, згідно з домовленням між лейбористами і політичними блоками Лікуд.

ТЕЛЕВІЗІЙНА КОМПАНІЯ Ей-Бі-Сі накрутила фільм з кондаборів в Авшвіці і Біркенуа. Польський комуністичний уряд погодився дати дозвіл для компанії на накручення фільму не тільки в середині концтабору, який тепер є своєрідним музеєм, але також з околиць, які прилягають до Освенціма. Це перший раз трапився такий випадок, що польський уряд дав дозвіл західній фільмовій компанії знімати знімки з колишнього гітлерівського концтабору.

АМЕРИКАНСЬКІ ПРЕДСТАВНИКИ на розробченій конференції в Женеві переконані, що президент Роналд Реген і його Адміністрація мають тепер дуже добру нагоду підписати з Советським Союзом корисний для обидвох сторін новий договір про зменшення нуклеарної зброї, використовуючи ситуацію, яка витворилася в СССР після катастрофи на нуклеарній електростанції в Чорнобилі. Деякі члени американського тиму переконані, а їхні переконання в більшості базуються на розмовах із советськими представниками, що генеральний секретар ЦК КПСС Михайл Горбачов дійсно зацікавлений у підписанні такого договору, щоб ним заслонити події, які трапилися в СССР і набрали світового розголосу.

ФІЛІПІНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Коразон Акіно хоче цього літа використати нагоду і повести кампанію серед американських жінок, власників чи керівників великих корпорацій і компаній, щоб вони більше інвестували грошей у підприємства у Філіппінах і тим самим допомогли тій країні двигнутися з економічної руїни. Кожне підприємство має затрудувати для філіппінців і тим самим зменшувати потребу багатьох тисяч осіб.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

КНИЖКА, БЕЗ ЯКОЇ НЕ МОЖНА ОБЙТИСЯ!
це надрукована у „Свободі”,
В-ві Українського Народного Союзу, книжка
А. Драгана:
„ШЕВЧЕНКО у ВАШІНГТОНІ”
— історія одного з найбільших і найсвітліших досягнень українців Америки: здвигнення пам'ятника Кобзареві України Тарасові Шевченкові у столиці Америки!

Книжка має 138 сторінок, численні оригінальні ілюстрації та документальні описи подій у вісьмох розділах:
1. Відкриття пам'ятника,
2. Український День у столиці Америки,
3. Великий поділ слави завершення,
4. Шлях Шевченка до Вашингтону,
5. Битва за Шевченка (з комуно-московською імперією),
6. Мова цифер (точний розрахунок із зібраних фондів),
7. Шевченко і Американські Українці, та
8. Будеш, Батьку, панувати!
Передмову до книжки написав проф. д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ
Обкладинку і заголовну сторінку оформив мистець БОГДАН ТИТЛА.
Основа відомість і постійна свідомість описаного в книжці труду і його світлого завершення: здвигнення пам'ятника Кобзареві України в столиці Америки, буде для кожного джерелом гордості, радості і заохоти до нових добрих і великих починів.

Щоб дати можливість кожному набути цю необхідну книжку, встановлено мінімальну ціну на неї в сумі тільки 6.00 доларів. Для вигоди читачів подаємо формуляр на замовлення, яке прохаємо виповнити і разом з належною переслаткою на подану на ньому адресу.
Мешканців стейту Нью Джерсі обов'язує 6% стейтового податку.

До Видавництва „Свобода”
"SVOBODA"
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302

Прохаю переслати мені..... примірник..... книжки
А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО у ВАШІНГТОНІ”
Належність у сумі..... дол. запущую чеком (поштовим
Належність платна лише в амер. доларах..... переказом).
Ім'я і прізвище.....
Вулиця..... місто.....
СТЕЙТ..... ZIP КОД.....

Піттсбурзька телевізія заговорила про українську писанку

Іванна Старошак і її писанки

Дня 28-го березня ц. р. о год. 7.30 вечора найбільш популярна телевізійна станція ч. 2 в програмі „Вечірній журнал” передала 8-хвилинний показ української писанки праці Іванни Старошак із МекКіз Ракс, Па. Ту саму програму показано в днях 29-го і 30-го березня (Великдень) в ранніх годинах.
Це вперше в історії на нашому терені присвячено українській писанці стільки часу. На телевізії висвітлено різноманітність традиційних зворів, як рівнож величини писанок.

Коментатор „Вечірнього журналу” прекрасно пояснював символіку писанки, як рівнож І. Старошак з мужем продовжували пояснювати традиції та звичаї, зв'язані із українською писанкою та Великоднем. На екрані показано одну з практичних лекцій, що їх І. Старошак вже п'ятий рік провадить в Піттсбурзькому Центрі мистецтва.

Під час лекції персонал телевізії в складі чотирьох осіб був весь час присутній і перебіг лекції фільмував на протяжжі трьох годин. Репортерка під час лекції давала учасникам запити: чому вони прийшли сьогодні, що їх найбільш цікавить і чи будуть продовжувати писати української писанки.

Відповіді були різні. Одні відповідали, що українська писанка перш за все своєю зовнішньою красою притягає кожного, незалежно, якої він національності. Знову інші пояснювали, що вони ніколи не знали, що українська писанка так глибоко пов'язана з релігійними традиціями, які вони дуже цінують. Майже всі сказали, що будуть вдома продовжувати та удосконалювати мистецтво писанки. На запити кореспондентки, скільки скористали з лекції, відповіли що І. Старошак, як учителька, передає все, що є в її серці, з явним підходом і що вони багато скористали.

Присутніх в ранніх годинах було 23 особи, а у вечірніх—25 осіб.

Після закінчення програми телевізійна програма „Вечірній журнал” одержала понад 200 телефонів з признанням. Слід відмітити що саме цього року минає понад 30-ть літ навчання малювання писанок І. Старошак. Свої перші лекції вона почала при українській православної церкві Пречистої Діви Марії в МекКіз Ракс серед сестричтва та шкільної молоді, як рівнож приватно дома, відтак серед неукраїнців в університетах,

як Карнегі Мелон, Піттсбурзький Дукейн, Слїппері Рак та Комюніті коледж. На запрошення Ради шкільництва на терені повіту Аллетені через чотири роки

навчала в 15 середніх школах, в жіночих та церковних організаціях на терені Пенсильванії, Вест Вірджинії, Огайо, Флориди. Кожного року під час Великоднього сезону вона дає демонстрації у місцевих великих крамницях. До найбільш успішних треба зарахувати лекції з Голлівуду, Флориди. Лекції писання писанок, проваджені Ів. Старошак, викликали велике зацікавлення серед не-українців. Писання українських писанок відбулось у великому Центрі розваги. На лекції зголосилось велике число зацікавлених. Заплановано було дві лекції, але з огляду на кількість осіб відбулось чотири лекції. Адміністрація Центру прямо не вірила. В лекціях брали участь особи із Голлівуду, Форт Лодердейлу, Галендейлу і Маямі.

Несподіванкою була присутність репортерів з чотирьох різних часописів, як „Маямі Геральд”, „Галендейл Нюз”, „Форт Лодердейл Нюз” та „Голлівуд”. Всі часописи намістили обширні статті із великими знімками про українську писанку. Учасники лекцій—це друге і третє покоління. Після лекцій вони з гордістю говорили, що в їхніх родинах хтось був або є українцем, і вони хоч не говорять по-українському, але все що українське для них дороге. Багато запитувало про історію України, а І. Старошак з мужем вміло пояснювали, як рівнож інформували репортерів.

На терені Піттсбургу в 1956 році вперше І. Старошак ввела лекції писання українських писанок, бо вірила, що в безпосередньому контакті буде рівнож нагода інформувати не-українців про Україну.

В 1978 році на бенкеті етнічних груп в Піттсбургу вона була нагороджена похвальною грамотою за свій вклад праці в українське мистецтво. Вся ця праця унімчалась великим успіхом. Бо через цю маленьку українську писанку не раз був доступ до індивідуальних осіб, що займали відповідальні становища в американському суспільстві. Її виставки в банках та крамницях з писанками, керамікою, вишивкою та різьбою з докладами поясненнями притягали маси людей. Дуже часто преса та телевізія широко про це інформували.

І. Старошак з мужем беруть рівнож участь в українських фестивалях на східному побережжя.
Знагоди 30-літньої постійної праці на ниві українського мистецтва бажасмо І. Старошак якнайкращих успіхів у дальшій праці.

Обсерватор

„Альманах”... (Закінчення зі стор. 2)

Конечно треба присвятити окремі статті, або спогади професору Української державної гімназії, яка вважалась найповажнішою серед українських середніх шкіл країни, а учні називали її „криміналом студентів”. Майже всім її професорам учні залюбки надавали свої „Імення”, які залишилися з ними до смерті. Лише про С. Никифорова („Бідного”) та І. Голембівського („Сігму”) появилсь окремі статті. Потрібно ще про композитора і диригента хорів Я. Барнача, визначного педагога Д. Лїскевича; славного графіка й карикатуриста О. Сорохтея („Русина”); літературознавця Ю. Чайковського („Юльця”); відомого П. Ростинського („Курфєрка”); природника й виховника молоді О. Лисинського; чи навіть спомини про неукраїнців М. Фольєра („Дурс-я”), або М. Плясєка („Сльєпу крову”), що був пострахом для українськимагурів статиславівських гімназій. Слід помістити статті про відомого культурного діяча та організатора театрів в Калуші, Я. Рубчака і його дружинну, Анну (з Микольських) Рубчачову, що була дячкою в жіночому русі і шкільниці в Калушині, (це батьки відомого поета і літературознавця д-ра Богдана Рубчака, професора Ілліноїського університету в Чикаго), також кожна з братів Фединських заслуговує на окрему біобібліографічну статтю. Передрук загального

короткого життєпису д-ра М. Кушніра слід доповнити статтею зокрема про його діяльність в організуванні читальні „Просвіти” на Станіславівщині.
Нарешті, життєписи редакторів та членів редакційних колегій обох томів Альманаху повинні знайти місце у третьому його томі. Великою прогацією у виданих томах є брак бібліографії, яким грїшити переважно більшість регіональних збірників, які таким чином значно понижують свою вартість в очах поважних дослідників (у другому томі лише три статті заостротрені бібліографічними примітками, або коротким списком праць). Правда, в передмові до другого тому подано, що при праці над збірником використано деякі джерела, з яких названо деякі позиції. Шкода, що не вдалось (бо не подано у списку) використати хоч би ще таких довількових джерел, як „Шематизм Станіславівської єпархії”, Słownik geograficzny Krolestwa Polskiego, Ignaz Tittel, Schematismus und Statistik des Grossgrundbesitzes im Konigreiche Galizien..., Prag, 1913, в яких Станіславщина прекрасно заступлена. Щождо бібліографії про цю країну, то вона нараховує сотні окремих видань і зокрема статтей і нарисів в українській, польській, німецькій та напевно в інших мовах. Ці та інші доповнення чекають своєї черги, щоб їх можна було помістити у третьому томі цього монументального видання.

Брентфорд збагатився ще одним професіоналістом

Д-р Орест Скрипчук

Українська громада Брентфорду, Онтаріо, щиро радіє збільшенням молодих українських професіоналістів у своєму національно-релігійно активному містечку, зокрема, коли тим професіоналістом є нашія особа на майбутню працю у своїй громаді.

Цим надійним членом української громади є д-р Орест Скрипчук, син відомих громадських діячів, д-ра Івана й Лїдії Скрипчуків. Д-р Орест Скрипчук, народжений у Брентфорді, закінчив середню освіту з відзначенням, як також і українську Рідну Школу при парохії св. Івана Хрестителя. Для нього який мав за собою нагороди на конкурсі фізики й хемії Канадської Асоціації Фізики та високі оцінки у всіх навчальних предметах, були відкриті двері університетів Торонто, Гамільтону й Західного Онтаріо в Лондоні, Онтаріо, з яких вибрав останній, закінчивши його з успіхом у 1980 році та продовжуючи там студії у спеціалізації очних хворіб і хірургії. Однчасно здав він ще спеціальні іспити на право лікарської практики у ЗСА.

Д-р Орест Скрипчук відкрив свою модерно устатковану компютерною системою лікарську канцелярію у Брентфорді.
Він одружений та вже є батьком однорічного сина Ніля-Івана.

Там живуть і громадсько заангажовані його батьки д-р Іван і Лїдія Скрипчуки та брат Роман. Батько Іван, колишній голова Лікарського Товариства в Канаді, довголітній діяч української католицької церкви св.

Івана Хрестителя, промотор і голова успішного брентфордського „Українського села” та організатор і голова місцевого відділу КУК, а його дружина співдіє в парафіяльній праці та підготовці „Українського села”, і крім того, керує танцювальним ансамблем „Україна”.

Раді українська громада Брентфорду разом із батьками д-ра Ореста Скрипчука, бабусєю, Михайлиною Кравчук і братом Романом, бо цей великий особистий успіх д-ра Ореста є моральним успіхом всієї української громади, і бажано якнайкращих успіхів новому лікарю-спеціалістові з нагоди його вшанування власної практики у рідному Брентфорді та вірити, що після усталювання своїх професійних і родинних справ він знайде час для праці у своїй громаді, так як і його батьки.

За дописом М. П.

Професіонери... (Закінчення зі стор. 2)

спогади, напевно бо цікавою була його життєва одисєя, він відповів, що написав по-англійському у першій особі шось в роді біографії „Американізація українського хлопця”. Буде цікаво це колись прочитати, і треба вірити, що ці спогади зберуться та хтось їх видасть.

Наше знайомство з проф. Галічем — тільки кореспонденційне, хоч не віднині. Десь в 1969 році, як готувалася моя стаття про українців в Америці, до другого тому Енциклопедії, ми перепиувалися, і проф. Галіч перекладав її частину на англійську мову. І ось знову відновилася майже припадково наша кореспонденція, коли я довідався про його 90-річчя. У 1981 році гідно відзначив його 85-річчя життя Міннесотський Історичний Дослідний Інститут Еміграції, коли УНСОІУ та місцевий відділ УККА наділили проф. Галіча грамо-

тою „визначного дослідника еміграції”. А цього року якийсь мій призабутий круглий ювілей професора.
У порозумінні з управою осередку НТШ у Чикаго я запропонував професорові прийти цієї осені до нашого міста, щоб тут відзначити його ювілей. До осередку НТШ приєднається НТШ й Історично-Філософічна Секція, якої проф. Галіч є найстаршим сьогодні членом. Відповідь прийшла позитивна, він приїде до Чикаго. Ішов проф. Галіч: „Якщо Вільєвдасте собі труду і вшануєте так зустріч, то сяду на Грей і лунд і поїду”. Українській громаді буде цікаво зустрітись із таким науковцем-піонером. А він стране — крім знайомих йому, але доброзичливих і вдячних йому людей, ще й давніх приятелів, також піонерів українського життя, як д-р С. Кочій, д-р Р. Смик та інж. С. Куропась. Дай Боже дочекати!

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
МАМИ, БАБЦІ та СЕСТРИ
бл. п.
Антоніни Іваненко
з дому Галуценко
Ім'я 19-го травня 1986 по тяжкій недугі відійшла у Вічність на 65-му році трудової діяльності.
Покійна була прикладною господинею для своєї родини. Вона в добру дусі виховала дітей без батька. В минулому Покійна пережила багато страждань в Україні і на синальці: голод, холод, тяжкі роботи і різні тяжкі хвороби. У віпній країні Америки добрились до пенсії, тільки жити і Бога хвалити та тяжка хвороба вкоротила їй вік.

Покійна Антоніна була прикладною християною УПЦеркві до останньої хвилини. 19-го травня 1986 р. о. Стефан Жемчух відправив по Покійній Панахиду в УПЦеркві св. Володимирова в м. Чикаго, Іллі. Родина Покійної і присутні парафіяни змолвили за спокій душі Антоніни. Після Панахиди, по старій українській традиції відбулись поминки в ресторані. Всеїтній Господь хай приїме новопредставлену Антоніну до Раю, там де всі праведники спочивають. Родина Покійної дякує о. Стефанові Жемчухові за відправлення Панахиди, а присутнім за молитви і за те, що нас розважали в тяжкому горю. Антоніна похована на центрі Елісвуд м. Чикаго.
Залишила у великій смутку ближчу Родину в Америці і дальшу в Україні. Вічна їй пам'ять буде завжди з нами.
РОДИНА

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
мистця-малюра
бл. п.
Богдана Доманика
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
в неділю, 8-го червня 1986 року
В ЦЕРКВАХ:
св. Николая, Торонто, Канада;
св. Миколая, Пассейк, Н. Дж.;
св. Юра, Нью Йорк, Н. Й., о год. 12-їй дня;
св. Івана Хрестителя, Гантер, Н. Й.
Просимо Рідних, Приятелів і Знайомих з'єднатися з нами у молитвах за душу Покійного.
РОДИНА

+
Ділимось сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 1-го червня 1986 р. у Дітроїті, Миш. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий
ТАТО, ДІДО, ШВАГЕРІ СВЯТ
бл. п.
ЛЕВ МАЗЯК
нар. 5-го лютого 1907 р. у Стрию, Україна.
Залишені у глибокому смутку:
син — РОМАН з дружиною УЛЯНОЮ
внуки — ПЕТРУСЬ й АННА СОФІЯ
швагера — КАТРЯ ВАЛЬЧУК з родиною
братова — КАРОЛА МАЗЯК
сваха — СОФІЯ ШУМИЛО з родиною
родинні САВИЦЬКІХ і ЯЦКОВИХ
ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

Українська Музична Фірма „ДУМА”
видала збірку 6-ти пісень
Олеся Кузишина п. н.
„ПІСНІ З РЕПЕРТУАРУ ІСКРИ”
Збірку можна набути у Книгарні Свободи, виславлючи чек на суму 6.00 дол. і 1.00 дол. за пересилку на адресу:
Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N. J. 07302
Мешканців стейту Нью Джерсі обов'язує 6% стейтового податку.

Мистецьке оформлення
ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА
У книжці 16 новел.
Ціна: \$12.00. Пересилка \$1.00
Мешканців стейту Нью Джерсі обов'язує 6% стейтового податку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N. J. 07302

Українська Віпна Академія Наук у США
зі смутком повідомляє, що 20-го травня 1986 р. у м. Салінас, Каліфорнія померла
+
бл. п. д-р
ОЛЕНА САВИЦЬКА
діясний член УВАН, професор генетики в Україні та науковець-генетик у Департаменті Сільського Господарства в США.

Річні збори КОУАО

Річні загальні збори Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Нью-Йорку Відділу Українського Конгресового Комітету відбулися 26-го квітня ц. р. в Нью-Йорку в домі „Самопоміч“ у присутності представників місцевих громадських організацій. Вдумливою молитвою відкрив Збори молодий священник з церкви Св. Тройші о. Григорій Р. Зборами провів мгр Василь Сосак, секретарював мгр С. Воланкі. За діяльність в минулому році звітували: голова КОУАО інж. Михайло Шпонтак та члени Управи. Як і в попередніх роках, так і в звітному році Управа КОУАО докладно чимало зусиль, щоб праця Комітету була корисною для всієї української громади та була репрезентативною української ідентичності перед місцевими урядовими чиновниками. На відміну внутрішньої праці Управа продовжувала традицію відзначення національних історичних дат: Листопада Роковини, свята української державності, концерт в пошану Т. Шевченка, які вирізнялися добрими місцевими програмами та вітшалися чисельною фреквентцією української громади.

В підготовку й проведення великого концерту в Карнегі Гол, що відбувся з рамені УСК в 40-річчя збройної боротьби українського народу за свободу проти німецько-московського тоталітаризму, голова Комітету М. Шпонтак, як і Управа й члени Комітету, активно включилися в наслідок чого була проведена успішна масова антимосковська демонстрація та високо мистецький симфонічно-вокальний концерт (6-го жовтня 1985 року). Комітет співпрацював з місцевими організаціями, брав участь в їхніх імпрезах, в привітаних Патріарха і Кардинала Мирослава Любачівського, в новорічних привітаннях Владимира Василя Лостена, в ювілейній зустрічі мгра І. Базарка, в поминках 40-ліття смерті о. дра Августина Волошина, президента Карпатської України, у зв'язі з СУМА в Елленвілді, в загальних зборах УНДому, в Свяченим 82-го Відділу СУА та інших. На внутрішньому секторі праці КОУАО треба відмітити також і успішну збірку Українського Народного Фонду на терені Нью-Йорку.

В діяльності зовнішньої праці КОУАО проявив не менш важливу діяльність, виявом якої були: активна участь в Тяжні Поневолених Наших, участь в конгресі і бенкеті ПАБНА в Нью-Йорку, участь в зустрічі національних груп з посадником Е. Качом в його резиденції, активну участь у вищезгаданій протимосковській демонстрації, як також дві проведені демонстрації при співучасті української студії юної молоді ТУСМА в обороні українського моряків-в'язнів з більшовицького корабля Мирослава Медведя.

До зовнішніх акцій належить висилання листів взагалі до 33-ох листів голови КОУАО інж. М. Шпонтака до американської преси, конгресменів, сенаторів в справі використання більшовицьких фальшивих свідчень Бюро Спеціальних Досліджень — ОСІ до губернатора Маріо Квемо в справі включення українського голодомору в шкідливі підручники для середніх американських шкіл, до телевізійних станцій з протес

том проти знеславлення українського доброго імені, в обороні І. Дем'янюка, до президента Р. Регена на захист М. Медведя, до Святого Отця Папи Івана Павла II з подякою за номінацію українського кардинала та з проханням затвердити Патріархат Українській Католицькій Поміській Церкві й інші листи, що заторкали аспекти оборони української справи.

Після вичерпного звіту голови КОУАО звітували секретарював о. Гентіш, організаційний референт С. Воланкі, скарбник Марія Решітнік, в якому вказано сальдо в сумі 1.067 дол. За пресою інформації, дописи, рецензії звітувала О. Луцька, пресою референтка, яка подякувала дописувачам та зокрема редакціям українських часописів за поміщення інформації про працю комітету. Голова контрольного комісії М. Кузик з признанням висловився про працю уступаючої управи та поставив внесок уділити абсолюторію, що було одностайно прийнято зборами.

Присутній на зборах представник Централі УСК інж. М. Семанішин порушив справу, зв'язану з Тисячоліттям Хрищення України, побудови пам'ятника володареві України — Володимирові Великому у Вашингтоні, створення мільйонного народного фонду збірки на СКВУ, про користь і вагу координації праці поодиноких комітетів проти знеславлення та Оборони Людських Прав України, як також з оптимізмом висловився про можливість об'єднання української громади в ЗСА. В дискусії висловлено думки про потребу творення мільйонного громадського фонду, жертва на СКВУ та дещо критичні думки відносно побудови пам'ятника у Вашингтоні, щоб не стрінула його доля пам'ятників в Оттаві й Єрусалимі.

Нову управу вибрано одностайно в такому складі: голова — інж. Михайло Шпонтак, заступники — мгр Ігор Дябога, д-р Петро Гой, мгр Василь Сосак, мгр Онурій Терманюк, адв. Юрій Волинський, секретарі — Олена Гентіш, Микола Гришкован (англомовний), фінансові референти — Марія Решітнік, Михайло Юзеник; референти УНФонду — Корнель Василь Лев Пришляк, Василь Рясак, Василь Магаль, Мирон Заліпський, Степан Боднар, Іван Вітюк, Іван Мака, Михайло Білейчук, Микола Ходоба; імпрезові референти — мгр Теодор Володяк, Тиміш Шевчук, інж. Тарас Гіряк; організаційні референти — Степан Боднар, Стефанія Рудик, Мирон Заліпський, Петро Гарайда; пресою референт — Оксана Луцька, зовнішні зв'язки — Богдан Гаргай, адв. Юрій Волинський, Ігор Дябога; вільні члени — Леся Гой, Федір Шеснюк, ред. Володимир Левенець, Михайло Фурда, Василь Наум; контрольна комісія: Микола Хоманчук, Микола Кузик, Григорій Щербий, мгр Ярослав Дашків, Людмила Костик; товаришський суд: адв. Аскольд Лозинський, інж. Богдан Качор, Володимир Костик.

На закінчення зборів голова КОУАО інж. М. Шпонтак, подякувавши за перевибір (сьомий рік підряд), кермууючись в житті засадою, що праця для своєї громади — це привілей, накреслив вичерпний план праці на нову каденцію. Після зборів сядодким та кавою вгощалися присутні.

Оксана Луцька

Вісті з парафії Богоявлення в Рочестері

В неділю, 23-го березня ц.р., відбулися загальні парафіяльні збори. Після звіту управи велась дискусія за завдання питання, на які відповідь дали компетентні особи.

На високо номінаційної комісії, під головуванням Степана Чолача, вибрано парафіяльний комітет на біжучий рік, який очолює о. Василь Бучек — почесний голова, Микола Литвинець — діючий голова, Василь Гринчишин — заступник голови.

Ведучий зборами Іван Лико подякував уступаючому голові Дмитрові Рудому та всім членам комітету за роботу в минулому каденції, привітав новообраний комітет і побажав успіхів у праці.

Загальні збори розпочато й закінчено молитвою, яку провів о. Василь Бучек, який на закінчення склав подяку усім за добру роботу в минулому та закликав вести добре діло й надалі.

Роботи в нашій парафії немало. Рік-річно влаштовують спільну просфору і свячене, в яких участь беруть майже всі парафіяни, особливо суміська молодь і діти. Вони розважають присутніх спеціально пригтованими імпрезами уже від давніх років і хоча деякі мають багато обов'язків, на прохання о. пароха Управи СУМА-А, під сучасним головуванням молодого енергійного Богдана Лико, відгукуються позитивно, прикрашуючи усі церковні імпрези багатством наших традицій і звичаїв, красою української пісні, а часто й національних танків.

В часі таких імпрез проводиться збірка, з яких пожертви пересилається на адресу медично-харитативної служби в Німеччині для допомоги потребуючим нашим людям, а особливо — в останніх часах — біженцям з комуністичних країн.

Вже кілька років влаштовуємо церковні фестивали, що не є настановлені так на матеріальні користі, як на моральні досягнення: Йдеться про спільні зустрічі усіх парафій для розваги, а особливо показання нашої національної культури чужинцям. Все ж таки чистий фінансовий дохід значно підсилює фінанси парафії.

У влаштуванні фестивалів бере участь багато парафіян, особливо молодшого покоління, які охоче приступають до роботи на заклик о. пароха чи голови фестивального комітету, яким уже третій рік підряд є Петро Івасів.

Однією із побічних справ є ведення гри „бінго“, тепер під безпосереднім наглядом голови церковного комітету М. Литвинця. Посвята і працьовитість багатьох парафіян, як старшого, так і молодшого покоління, їхній труд кожної роботи приносить парафії значну фінансову підтримку.

Дуже активно церковною організацією є Сестрицтво ім. св. Ольги. Крім обов'язку дбати про внутрішній вигляд Божого храму, Сестриці працюють для всіх імпрез парафії, а особливо щосуботи приготують і ведуть продаж вареників, голубців, печива й кави. Їхня муравлина праця протягом 28 років увинчалася великими успіхами. Тепер Сестрицтво працює для добра парафії під керівництвом голови Марти Пристай.

Церковний хор під орудою довголітнього диригента інж. Ярослава Матковського від початків заснування парафії (1958 рік) є нашою гордістю.

У кожній парафії потрібна поміч до обслуги священника в часі Богослужень. Цю функцію виконують старші браття, очолювані довголітнім членом братства Олександром Лобасом. Також численною є вівтарна дружина молодих хлопців, організована о. В. Бучеком, які спонеділі і в свята групово служать Богові і народові.

Наша церква до цього часу втримувє рідний український характер. Українсь-

кий обряд, мова, церковні звичаї і традиції є уділом дотеперішнього нашого релігійного існування. Отець парох продовжує ці традиції та не забуває пригадувати нам про наш поневолений нард на рідних землях, про визначні постаті минулого й сучасного нашого релігійного й національного життя.

У день 16-го лютого, з нагоди уродин Блаженішого Патріарха Йосифа, на тетраподі нашій церкви, прибрані жалобними чорними лентами стояв образ-портрет покійного Патріарха, який зором бистрих очей неначе говорив: „Я вмер, я живу і жити буду вічно“.

Після Служби Божої о. Бучек відправив Панахиду, а коли на закінчення замість многотіствія залучили слова сумної пісні за упокій душі „Вічна пам'ять“, стрепенулись серця вірних. Кожний усвідомив правду фізичного відходу від нас шанованого і любленого нами Батька, страдника за Христову віру і за правду українського народу могутнього духовного велетня наших часів Велетня, що кликає: „Будьмо собою“.

Об'єднавшись в одну помісну Українську Церкву під проводом Патріарха, стаємо твердинею, об яку будуть розбиватися всі ворожі удари так релігійні як політичні.

„Будьмо собою...“ і не забуваймо вагомий снів нашої Патріарха — пригадував нам отець парох.

9-го березня ми відзначили 125-ті роковини з дня смерті генія, патріота пробудителя нашої наші Тараса Шевченка. З цієї нагоди о. Бучек, тісно пов'язавши слово святого Євангелія із життям, діяльністю і боротьбою за права народу його великого сина Тараса, виголосив проповідь.

У неділю, 5-го січня Владика Василь Лостен перевів канонічну візитацію нашої церкви. Парафіяни привітали його любовно — силно в особах мужів довір'я Івана Лика і інж. Василя Шавранського, голови Сестрицтва св. Ольги Марти Пристай та двох дівчаток з китицями квітів від СУМА-А і Пласту.

У відправі торжественної Архирейської Святої Літургії взяли участь з Владикою о. Василь Бучек, парох, о. Пилип Бумбар, парох церкви св. Йосафата в Рочестері, о. Маріян Струк з парафії св. Миколая у Баффало і дякон Мирон Ткач. Церемонію відправи провадив о. Матвій Берко із Стемфорду. В часі відправи співав церковний хор під проводом інж. Ярослава Матковського.

Під час Св. Літургії відбулось посвячення новозакупленого кивота, спродаженого з Греції. Його закуплено завдяки щедрим жертвам понад сотні родин з парафії. Уся Служба Божя була награна на телевізійну ленту Ричардом Сверилою і Василем Корнілом.

По Службі Божій у приходстві відбулось спеціальне прийняття до Владихи і священників. Пртім Владика дав інтерв'ю В. Корнілові для місцевої телевізійної станції, яка передала його 30-го березня. Темою інтерв'ю були приготування української спільноти до величавих святкувань 1000-ліття Хрищення України і сучасне становище нашої Церкви в Україні у усьому світі.

Опісля у церковній залі відбулось прийняття і бенкет, що його підготував церковний комітет. В часі прийняття з гарною розваговою програмою виступила дітвора і молодь місцевого Осередку СУМА-А, які своїми виступами зачарували публіку і самого Владика.

На закінчення прийняття муж довір'я Іван Лико — від парафії і голова Сестрицтва Марта Пристай — від тієї ж організації, вручили Владихі 1.000-доларові чеки, як жертври на стипендіальний фонд Коллеї св. Василя. Пожертви і задекларовані суми загальною дали — 5.125 дол.

Л. І.

НА З'ЇЗДІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ партії стейту Нью-Йорк сенатор Алфонс Д'Амато був номінований на другу каденцію. А. Д'Амато, який шість років тому був маловідомим політиком, а нині вважається одним з лідерів республіканців, заявив, звертаючись до делегатів, що він гордиться активною участю в „регенівській революції“ і буде далі підтримувати економічну і зовнішню політику Президента. Кандидатуру Д'Амато на другу каденцію до Сенату висунула колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Наших професор Джорджтаунського університету Джін Кирпатрик. Вона назвала сенатора політиком, який бореться з тероризмом за кордоном і зі злочинністю в З'єднаних Штатах Америки. Дж. Кирпатрик з трибуни з'їзду критикувала губернатора Нью-Йорку Маріо Квемо. Вона сказала, що Квемо належить до найбільш ліберального лівого крила Демократичної партії й його погляди розходяться з позицією більшості мешканців стейту Нью-Йорк і більшості американців по всій країні.

РІШЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Регена демонтувати два підводні човни класу „Посейдон“ відповідно з умовою договору СALT-2 викликало критику зі сторони консервативістів у Білому Дому, Пентагоні і Конгресі. Директор агенції в справах розробок і контролю над зброєю Кеннет Едельман заявив, що треба зробити серйозне попередження Совєтському Союзові у зв'язку з порушенням ним зобов'язань договору. Секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер в свою чергу заявив, що, можливо, з початком серпня З'єднані Штати Америки почнуть встановлювати крилаті ракети на бомбардувальниках B-52, які ще не мають цієї зброї. Згідно з договором лише 130 бомбардувальників B-52 можуть мати крилаті ракети.

Громада...

(Закінчення зі стор. 1)

задекларували понад 50.000 дол. При цьому багато з жертводавців наголосили, що вони, як приятели ФУ-СІУ та УНДП, будуть приділяти їм приятели не тільки в чикагській метрополії, але й поміж своїми креними і друзями української діаспори. Так, отже, фундація поважно й ефективно почала свою відповідальну працю — Шести йї, Боже, в цьому великому ділі.

• SERVICE •

The Ukrainian Restaurant & Caterers

132 2nd Ave. (6 St.)
N.Y., N.Y. 10003

212-533-6765

— PRIVATE PARTIES —
Christenings • Graduations
Showers • Weddings
Anniversaries
Meetings and Wakas

СОЮЗІВКА ПОШУКЕ РОБІТНИКІВ

(НЕ СТУДЕНТІВ)

до різних постійних праць
Платня після домовлення.

Тел.: (914) 626-5641

A Ukrainian perspective on the news...

Independent news • commentary • politics • editorials • interviews • people • reviews • community news • culture • the arts • church affairs • education • upcoming events • special features

THE UKRAINIAN WEEKLY

We cover it all.

Can you afford not to subscribe?

I would like to subscribe to The Ukrainian Weekly for _____ year(s) (Subscription rates \$5 per year for UNA members, \$8 for non-members)

My name is _____

I belong to UNA Branch _____

Address _____

City _____

State _____

Zip code _____

GIFT SUBSCRIPTION

In addition I would like to give a friend one year's subscription to The Ukrainian Weekly

His/her name is _____

Address _____

City _____

State _____

Zip code _____

I enclose a check for \$ _____

THE UKRAINIAN WEEKLY
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

UKRAЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.

45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07060

РАІСА ХЕЙЛІК, власник

(201) 647-7221 • (201) 647-3492

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ І СТАВИМО ПІД ПІДПРИЄМСТВОМ МАРМОРІВ І БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВІНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАНДІ БРУКУ, Н. ДЖ. ТА ІНШИХ ЦВІНТАРЯХ В ЗСА

ВІДПІШИЛИ ВІД НАС

АДОЛЬФ ВОЗНИЙ, член УНС Відд. 153-го ім. Л. Мишуги у Філадельфії, Па., помер 24-го грудня 1985 року на 75-му році життя. Нар. 1911 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Софію. Похорон відбувся 26-го грудня 1985 року на цвинтарі св. Марії в Абінгтоні, Філадельфія, Па. Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

Великий турнір відбиванки

У суботу, 26-го квітня ц.р., відбувся в Нью-Йорку, в приміщеннях Гантер коледжу перший відкритий турнір відбиванки, організований референтурою тіловиховання при Крайовій Пластовій Станції.

В турнірі взяли участь 23 дружини: 13 Пласту, 8 СУМ і 2 Українського Спортивного Клубу Нью-Йорку. Багато учасників прибули з далеко віддалених міст як Чикаго, Клівленд, Вашингтон й з інших.

Турнір відкрив о год. 9:15 організатор турніру та лідер тіловиховання при КПС ст. пл. Ігор Струтинський та поінформовав про порядок турніру.

Опісля привітав учасників голова КПС Ігор Сохан. Він підкреслив виживність цього турніру та побажав усім учасникам — у братській, дружній атмосфері, в чесному змагу прийняти провсти цей день. І Сохан теж висловив признання Ігореві Струтинському та Ікові Данилюкові за дбайливу і вдалу організацію цього турніру.

Змагання відбувалися в чотирьох рундах: круговою системою (один сер) з розігранням за перше, друге і третє місця (повні тристові змагання).

У групі чоловіків у фіналі змагалися дружини „Чорноморці“ та „Хмельничани“.

Після зав'язаної емоційної гри чемпіонат здобули „Чорноморці“ вислідом 2:0 (15:9; 15:7), які мали ряд високоякісних змагунів: Н. Паславський, П. Гунчак, М. Паславський, Л. Кормілюк, О. Богатюк, Р. Савич і Р. Бойчук. З „Хмельнів“ вирізнялися Іванчик, Ваньо і Новаківський. В розгрі за третє місце між дружинами СУМ Йонкерс і УСК Нью-Йорк переможцем вийшла молода та добра технічно дружина УСК-у на чолі з Івом Данилюком.

У групі жінок у фіналі стрінулися дружини „Гамбі“ та СУМ-Гартфорд — Нью-Йорк. В галочі і на добромурівні гри переможцем вийшли „Гамбі“ вислідом 2:0 (15:13; 15:13). В дружині „Гамбі“ змагалися чотири сестри — Ірка, Леся, Христина та Маріяка Дармохваля, Н. Федун і Н. Моравська.

В групі юнаків чемпіонат здобув Пласт Пассейк з Пласт Вашингтон вислідом 2:1 (15:6, 4:15 і 15:5) члени переможної дружини: О. Гной, Р. Кляфас, Б. Береза, Р. Ковальчук, А. Янкіевич, М. Максимів і Р. Крамарчук.

В групі юначок у добрій і вирівняній гри переможцем вийшла дружина СУМ - Пассейк, вигравши проти УСК — Нью-Йорк вислідом 2:1 (12:15, 15:8 і 15:11). Змагунки СУМ — Пассейк: О. Зілонка, С. Дупляк, Л. Філевич, Х. Кош, Х. Янів, М. Косцьколек і М. Палух.

Першун кожної групи одержав чашу і індивідуальні медалі для змагунів (-ок).

• РІЗНЕ •

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів ставимо на цвинтарях св. Андрія в Банді Бруку св. Духа в Гемптонбургу та інших

ВІДОМА СОЦІАЛНА ФІРМА

Cypress Hills Monuments

Власник — український БОЛАНДИР ВІЛОДІНСЬКИЙ.

К. М. КАРДОВИЧ і О. ЛОБАЧЕВСЬКА

800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, в суботу включно від 9:30 до 5:00 попл. в неділю від 10:00 до 5:00 попл. На базисі для вигоди клієнта радо узведемо до Вашого дому з проектами й порадями.

ВІДПІШИЛИ ВІД НАС

АДОЛЬФ ВОЗНИЙ, член УНС Відд. 153-го ім. Л. Мишуги у Філадельфії, Па., помер 24-го грудня 1985 року на 75-му році життя. Нар. 1911 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Софію. Похорон відбувся 26-го грудня 1985 року на цвинтарі св. Марії в Абінгтоні, Філадельфія, Па. Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

друге і третє місце нагороджене чашою.

Трофей найкращого змагуну (-ок) здобули: в групі чоловіків Любок Кормілюк „Чорноморці“ в групі жінок Маруся Дармохваля „Гамбі“, в групі юнаків Ромко Крамарчук — Пласт Пассейк, в групі юначок — Христина Добрянська УСК — Нью-Йорк.

Табелі груп

Чоловіки

1. Чорноморці
2. Хмельничани
3. УСК Нью-Йорк
4. СУМ Йонкерс
5. СУМ Гартфорд
6. Чикаго „Акули“
7. Пласт Клівленд

Жінки

1. Гамбі
2. СУМ Гартфорд Нью-Йорк
3. СУМ Йонкерс
4. Спартанки

Юнаки

1. Пласт Пассейк
2. Пласт Вашингтон
3. 3-ій Курнінь Нью-Йорк
4. 4-ій Курнінь Нью-Йорк
5. СУМ Йонкерс
6. Пласт Філадельфія

Юначки

1. СУМ Пассейк
2. УСК Нью-Йорк
3. СУМ Йонкерс
4. Пласт 2-ий Курнінь Н. Й.
5. СУМ Нью-Йорк
6. Пласт Вашингтон

Судді: Б. Гайдучак, головний суддя, І. Сохан, А. Химич, І. Лашук, П. Плісак і М. Івашків.

Шіра поляка належить фундаціям — установам: „Самопоміч“ — Пассейк, Джерзі Сіті; Чикаго, УСК Нью-Йорк, Православній Кредитивній Нью-Йорк, Українському Народному Союзові, Українському Братньому Союзові і Пластовій Станції Нью-Йорк.

I. С.

Вступайте в члени УНС

Іван Кедрін

ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ

СПОМИНИ ЛЮ КИМЕНТАР.

Ціна: \$21.25 з пересилкою. Мешканці стейту Нью-Джерзі зобов'язані платити податки.

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ARKA Company

26 First Avenue
Tel. (212) 473-2560

НОВА АДРЕСА „АРКИ“
26 Перша Авеню, ріг 2-ої вулиці в Нью-Йорку, Н. Й.

HELP WANTED

GOVERNMENT JOBS

\$16,040 — \$59,230 w/ New Hiring
Call 1-805-687-6000
Ext. R-10102
for current federal list

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK, ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ШІРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Банді Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Музичні твори Композитора АНТОНА РУДИНЦЬКОГО

Які появились друком минулого року в 10-ту річницю його смерті можна набути в книгарні „Свобода“ і в книгарні „Сурма“ в Нью-Йорку.

- Соната, Дівертменто, Варіації, 4 Етюди і Два Танці — на фортепіано
- Концерт і Романтична Фантазія на чепло
- Інтрада і Фантазія — на скрипку
- Цикль пісень про „Поневолену Україну“ — для сопрано
- Книжка „Про Музику і Музик“ і „Українська Музика“
- В себе в рукописах маю: дві симфонії (велика оркестра) „Балетна Сюїта“, Кантата „22-го Січня“ з великої Ораторії на міський хор і оркестру, Хорові твори.

Мій телефон — (201) 349-1563, Марія Соція-Рудницька

Вступайте в члени УНС